

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Szundy Károly.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adtnak vissza.

Az 1848: XX. törvénycikk.

(Sz.) A magyar protestáns egyházak legaktualisabb ügye ma, az 1848. évi XX. t.-cikk végrehajtásának kérdése.

Az ország minden részéből felmenték szavukat az egyházak, egyházmegyék, egyházkerületek, hogy az a törvénycikk, mely az összes egyházi szükségleteknek állami javakból való fedezését mondja ki — mielőbb megvalósuljon; ki egészen — ki a méltányosságnak megfelelő módon kívánván azt.

Bármennyire is ellene vagyunk a felekezeti exclusivitásnak, rideg korlátok közzé való elzárkózottságnak; ez elől a kérdés elől mégsem térhetünk ki.

Ha átlapozzuk hazánk történelmének, sok helyen véres betűkkel írt könyvét, nagyon sok esetben tapasztaljuk azt, hogy a magyar protestantizmusnak az állam fenntartásában igen nagy része volt.

Erős küzdelmekben, a hol nemzeti létünk, nyelvünk, államiságunk forgott kockán, mindenütt ott találtuk a protestantizmus megmentő közbelépését.

S ez az egyház ma a szó teljes érteimében a legnagyobb nélkülözések között él; a legteljesebb szükségben nyomorog az anyagiakat illetőleg.

Az óriási egyházi adó, a mely az állami adónak néhol 120—130 %-át is kiteszi, előbb-utóbb végveszélybe dönti a protestantizmust.

Rut hálátlanság lenne a nemzetől, ha nem róná le az elismerés adóját azzal a felekezettel szemben, a mely a multban olyan megbecsülhetetlen szolgáltatásokat tett részére. Ha tovább nézné azt, hogy mint züllemek szét annak alkotó részei.

Az államnak kötelessége ki nyújtani a segítő kezét. Ezt a fel fogást Széll Kálmán miniszterelnök is osztja s mint az elmúlt év folyamán adott alkalommal kijelentette, el ismeri a kívánalmak jogos voltát s igyekezni fog, hogy a valóban tarthatlan állapoton a törvénynek — a lehetőségig való — fokozatos keresztülvitele által segítve legyen.

Széll Kálmánnak ez a kijelentése teljesen nyugodtá tehet mindenkint. Az utóbbi években tetemes segélyekben részesült már a két protestáns felekezet az állam részéről s ha a törvényhozás megállapít egy akkora, évi állandó hozzájárulást, a mellyel a két felekezet gondjai megszűnnek, a terhes egyházi adó lejjebb száll, bizonyára el fog mulna a panasza hangja. Ez pedig a miniszterelnök ígérete szerint meg is fog történni.

A képviselőház, mely a nemzet egészét képviseli bizonyára egyértelműleg hozza meg az áldozatot a valóban méltányos kérés érdekében.

Az 1848: XX. t. cikk teljes végrehajtása azonban nem lehet czélja egyetlen komolyan gondolkozó politikusnak, valamint egyházi embernek sem. Oly tulzott óhajlás ez, a melynek — mint a multban tapasztaltuk — magának a protestantizmusnak józanabb elemi állottak ellen.

Fanatikus jelszavakat hangoztatni mindenkinek módjában áll mindaddig a míg egy nemzet belbékéjét meg nem bontják velük. A midőn azonban erre a térére megy át a dolog — végét kell vetni annak.

Az 1848. XX. t. cikk szellemében való állami hozzájárulás nemzeti kötelesség; a betűszerint való végrehajtás azonban — testvér harczot idézne elő.

A törvénycikk egyik pontja a sorok között tartalmazza a secularizációt, vagyis az egyházi javak államivá tételét.

Vajjon meggondolták e az illetékesek azt, hogy régi féltett kincseik, főiskoláik vagyoni, s legteljesebb autonómiájukról kellene ez esetben a jog természetes s megdönthetetlen követelményeiből kifolyólag lemondani; nem is szólva arról, hogy újra előidéznék Magyarországon a testvér háborúk korát.

Ezeknek az állapotoknak nem szabad bekövetkezni.

S mi bizunk is abban, hogy míg egyrészt a nemzet megteszi kötelességét a protestáns felekezettel szemben a törvénycikk szellemében való intézkedés által, addig a magyar protestantizmus meggondolt s

tapasztalatokban böles vezetői — a mint a multban is tették, maguk emelnek szót annak betűszerinti végrehajtása ellen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A megtámadott nagykövet.

— A képviselőház mai üléséből. —

— Saját tudósítónk mai üléséből. —

Budapest, 1902. ápr. 4.

A képviselőház mai ülésének legnagyobb eseménye: báró Calice konstantinápolyi nagykövet megtámadása volt.

Thaly Kálmán, városunk egyik képviselője támadta meg kurucz módon, megvádolva azzal, hogy a magyar érdekeket nem hogy segítené, de elnyomja Konstantinápolyban.

Széll Kálmán miniszterelnök, Kossuth Ferenczre hivatkozva czáfolta meg Thaly állításait s bizonyította be, hogy Calice báró nagyon is correctül járt el a magyar honosok ügyeiben.

A miniszterelnök tárgyilagos felvilágosításait még az ellenzék is nagy érdeklődéssel s megnyugvással hallgatta.

Általános meglepedést keltett Horváth miniszter beszéde is, a melyben a vita alkalmával felszólalt szónokok beszédeire válaszolt s a kívánatos pótlások eszközzését megígérte.

A néppárt a mai ülésen is alapos zavart csinált. Sándor Pált, a merkantilista képviselőt igyekeztek lehurrogni — a mi azonban persze gyengén sikerült.

Elnök: gróf Apponyi Albert.

Kisbess jelentőségű elnöki bejelentések után a kereskedelemügyi tárcza részletes tárgyalását folytatják.

Az iparfejlesztés tételénél

Hajdu Imre szólalt fel. A felvidék iparáról beszélt. A felvidék azé lesz, aki megteremtí iparát. Nemzetiségi szempontból szükséges ott ipart teremtenünk, hogy a cseh-tót szövetkezet tőkét legyűrjük. Felhívja a kormány és a Ház figyelmét, hogy a cseh tőke mily nagy mértékben működik már a felvidéki tőtség között. Ipari szakiskolákat kell a felvidéken teremteni. A tételt elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Bartha Ferencz: kevesli az iparfejlesztésre fordított költségelirányzatokat akkor, midőn Ausztria csaknem kétszer annyit fordít rá. Iparunk fejlődhetetlen-

ségének okán a közös vámterület tárgya. A javulás föltetlen tényezőjének tartja a vámsorompók felállítását. A cseh és német portékával teljesen el van árasztva hazánk. A kisiparon segíteni kell és azt hiszi, hogy legeredményesebben szövetkezetek szervezésével lehetne sikert teremteni. A kisiparosokat a börtönmunkák is sújtják. A katonai szállítások szintén nem válnak előnyére.

Textil iparról alig lehet szó hazánkban az export hatalmas számarányaival szemben. Statisztikai adatokat sorol fel az egyes európai államok exportját illetőleg. Nálunk ez nem létezik. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

A néppárti szövetkezetek.

Sándor Pál: Rubinek tegnapi beszédére akar reflektálni. Rubinek azt mondotta volt, hogy az ipar és kereskedelem csak szövetkezeti alapon fejlődhetik. Erre nézve felolvassa a szegedi kereskedelmi kamara mult havi jelentését, mely a keresztény szövetkezetekről nem nagy elismeréssel szól.

(A néppárt zajos közbeszólásokkal kíséri a felolvasást. **Buzáth Imre** közbekiált: Olvasson föl Egan munkáiból!)

Sándor Pál: Egyes fogyasztási szövetkezetek csak politikai, felekezeti és nemzetiségi célokat követnek. (Zaj a néppárton. Közbe kiáltások: Nem igaz.) A szövetkezetek nem felelnek meg céljaiknak, nem működnek hazafias irányban. (Hosszantartó zaj a néppárton, Előnök esenget). **Rubinek** tegnapi beszédében azt állította, hogy Bécs annak központja. Meggyőződése s tapasztalatai arra vezettek, hogy bátran állíthatja: Bécs e tekintetben csak Kreizler s Budapest dominálja. Majd hosszan vitatkozik az agráriusokkal, bírálva azoknak a maga tartását. Az őrlelési forgalommal behatóan foglalkozik. A költségvetést minden részletében elfogadja. (Helyeslés jobbról.)

Nessi Pál a nagy ipar kérdésével s állapotával foglalkozott. A költségvetést nem fogadta el.

A miniszter válaszol.

Horánszky miniszter, a vitában részt vett összes szónokok megjegyzéseire reflectált. A kisiparosokról szólva elősmeri, hogy ez ipartörvény sok vitára szorul és maga részéről rajta is lesz, hogy azt mielőbb reformálja a kis iparosok érdekében. A gyár-iparnál a kereskedelmi kormány szem előtt fogja tartani azt, hogy a gyárakat nem a főváros közelében, de a vidéki városokban helyezte el, mert az nemzeti szempontból is nagy fontossággal bír. A felvidék nyomorán, megélhetésére biztosítására a felvidéken ipartelepeket fog elhelyezni. A mai nap folyamán figyelmébe ajánlott dolgokra csak akkor fog érdemleges választ adni, ha azokról teljesen tájékozva van, rajta lesz, hogy az erre vonatkozó adatokat mielőbb beszeresse s tanulmány tárgyává tegye. Ő a gazdasági érdekek egyetemességének felkarolását tartja helyesnek. (Ugy van! Ugy vagy! jobbról.) A gazdaságnak minden egyes ágát egyformán kell felkarolni. Epen úgy van az ipar és kereskedelemmel is. Ott is csak az egyetemes felkarolás vezethet eredményre. Ajánlja a tétel elfogadását. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Gróf Zichy Jenő röviden szólalt fel tegnapi beszédét magyarázva.

A megtámadott nagykövet.

Thaly Kálmán: Vigyázzunk a kisipar nemzeti jellegére. Akkor lesz kivi-

telünk is. A székelyek sokáig keleti kivitelből éltek. Kisáziába Trapezuntba szállították a brassói tulipántos ládákat. Törökországban nem volna nehéz a térfoglalás. Tarifa a vitással lehetne kivinni a magyar lisztet Odessától úgy visszafoglalhatnánk pozícionkat. A Konstantinápolyi nagykövetségi konzulátus magyarellenes. — Iparunknak és diplomáciánknak báró Calice eltávolítása Konstantinápolyból tenne hasznót. Ő volt, a ki a magyar egyesületet eltörölte és osztrákot alapított helyette. Kéri a kormányt küldjön magyar nagykövetet, Most alkalom van erre.

Csernoch János határozati javaslatának visszavonása után

A ház a tételt elfogadta.

öt percznyi szünet után:

Papp József beszélt röviden a takarékpénztárak ellenőrzésének kérdéséhez.

Rubinek József Sándor Pálnak válaszolt, védve az agráriusokat.

A miniszterelnök védelme.

Szell Kálmán miniszterelnök kelt ezután báró Calice nagykövet védelmére. Régotha úgy ismeri Calice-t, mint az osztrák magyar diplomácia egyik érdemes régi tagját, miért is el nem hiszi Calice báróról, hogy ő akár kötelességmúlásztásból, akár a magyarok elleni ellenszemből rosszul banna a magyar állampolgárok ügyeivel. Epen Calice volt ez a kinek részéről magyar honosok ügyében igen nagy előzőkenységet tapasztalt.

Hivatkozhatik Kossuth Ferenczre e tekintetben a kitől egy panaszt kapott. Erre felvilágosítást kért külügyi minisztertől Calice kimerítő okmányszerű bizonyítékokkal támogatott jelentést küldött.

Ebből a jelentésből, Kossuth is megkapott, midéski meggyőződhetik arról, hogy a magyar állampolgárok ügyei Konstantinápolyban legnagyobb gondozásban részesülnek, újlag azon nézetének ad kifejezést, hogy fel sem tételezheti, hogy olyan dolgok történhetnek volna meg Calice báró alatt, minőket Thaly felhozott.

Thaly Kálmán személyes kérdésben szólva fel, továbbra is feutartotta állításait; kijelentvén hogy a jórészben személyes tapasztalatok alapján beszélt.

Az ülés 2 óra 50 perczkor órt véget.

A NAGY VILÁGBÓL.

Angol-bur háboru.

Edvárd király, angol király csak most jött tudatára annak, hogy milyen áldatlan dolgot műveltek és folytatnak hadvezérei Délafrikában. Brodrick külügyminiszter ugyanis újabb jelentést tett a harcztéren esettekről. E jelentés szerint az idén mintegy kétezer tisztet és harmincezer katonát vesztek az angolok. Kitchener napfényre jutott kegyetlenkedései pedig valóságos megdöbbentették az uralkodót. Angol politikai körökben erősen tartja magát az a nézet, hogy Anglia újabb észlelhető forgalom csökkenések végoka okozta kimerültségben keresendő.

Argentina.

Már jeleztük, hogy Dél-Amerika egyik leghatalmasabb állama, Argentina, újabb mindent elkövet tengeri hatalmának emelésére. Az ország második fővárosában, Montevideóban észlelhető különösen az erős felbuzdulás az

ország kereskedelmének felvirágoztatása érdekében. Itt nagyban folynak a kikötői munkálatok, melyeknek célja a külforgalom, a tengeri hatalom terjesztése. A kereskedelem általában fejlődik és igen sokan folyamodnak üzlet-nyitási engedélyét.

Spanyolország.

A papok és jezsuiták hazájában erős mozgalom indult meg klerikális elemek ellen. Az Eldorado-ban, Madrid városában tegnap autiklerikális gyűlés volt, melyen oly heves jelenetek játszódtak le, hogy a rendőrbiztos kénytelen volt az ülést feloszlatni. Minthogy lázítások is zavarták az ülés befolyását, a rendőrség hat embert letartóztatott. A jezsuita kolostor előtt tüntetések voltak. A tüntetők kövekkel dobálták meg a jezsuita kolostort.

Szerbia.

A „Draga” országa mindig gondoskodik arról, hogy a világ ne feledkezzék meg róla. A belgrádi konak szenzációkat röpit szerte hetenki, melyeknek legtöbbje a trónöröklés kérdésével kapcsolatos. Ez a kérdés azonban már rég megoldatott, s dacára a folytonos hírezteléseknek, ma senki nem veszi komolyan az ügyet. Most mégis komoly és országot-érdeklő hírt hoz a táviró. Eszerint Vuics, a mostani miniszterelnök még e hó közepén beadja lemondását s helyét Pasiés foglalja el. Pasiés a most uralmon levő pártok, vagyis radikálisok és haladók tagjai közül alakítja meg az új kabinetet.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

a

SZABADSÁG

politikai napilapra.

Bizalommal fordulunk a közönséghez, midőn pályafutásunkat megkezdjük. Kérjük azt a támogatást, a mely nélkül elvégeznünk lehetetlen a magunkra vállalt nagy munkát.

E támogatással szemben összes eszünkkel, legteljesebb igyekezetünkkel leszünk rajta, hogy a „Szabadság”-ban olyan lapot nyújtsunk, mely előfizetőink minden igényét kifogja elégíteni.

A „Szabadság” állandó tudósítót tart a fővárosban, az ország főbb városai-ban; összeköttetésben van politikai életünk vezérfőirival.

Hírszolgálatát megbízható, pontos és kimerítő, nagy figyelmet fordít a városi, megyei ügyekre, közgazdasági érdekekre, színházi, művészeti és irodalmi kérdésekre s egyáltalában a közélet minden megnyilvánulására.

Komoly és mégis elevenen szerkesztett lapot akarunk adni a „Szabadság”-ban olvasóink kezébe. A

„Szabadság”

helyben, házhoz hordva korán reggel:

egy negyed évre: 3 korona;
egész évre: 12 korona

vidéken: egy negyed évre: 5 korona;
egész évre: 20 korona

Egyesszám ára: 4 fillér

Előfizethetni a kiadóhivatalban. (Csapó u. 9.) **Telegydy K.** utóda és **László Albert** debreczeni könyvkereskedésében, vidéken pedig a postahivatalok útján.

Közgyűlés előtt.

Tanácsülés a városházán.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen város tanácsa teljes ülést tartott tegnap délelőtt Puky Gyula főispán elnöke alatt. A tanács a közgyűlési tárgyak előkészítésével foglalkozott, az egyes bizottságok javaslata alapján.

A tanácsülés, melyen teljes számban megjelentek a tanácsstagok — tudomásul vette a polgármester rendes havi jelentését, mely ezúttal fontosabb dolgot nem tartalmazott.

Komlóssy Arthur főjegyző előterjesztésére, a tanács hozzájárult ahhoz, hogy a közgyűlés meghívja az ország polgármestereit városunkba, hogy jövő évben itt tartsák meg országos nagygyűlésüket. Ez a kongresszus annyival is fontosabb, mert főtárgya a szabad királyi városok számára alkotandó külön törvényjavaslatok megvitatására és ezeknek a törvényalkotó testülettel való kérelmezése lesz.

A gúti iparvasut ügye.

A múlt 1901-dik évi november hónapban tartott bizottsági közgyűlés határozatot hozott, mely szerint felhatalmaztatott a városi tanács, hogy Steinberger Gyulától az ő kizárólagos tulajdonát képező gúti vasutját minden tartozékaival, úgy ahogy az ma áll, 100.000 koronáért vegye meg s egyszersmind kimondatott az is, hogy ezen erdei vasut megszerzésére, folytatásának kiépítésére és üzemben tartására 228000 korona soroztassék azon szükségletek közé, melyeknek fedezéséről együttesen egy kölesön keretben lesz gondoskodva. — Addig pedig míg ezen kölesön létesíthető lesz, — kimondatott, hogy az új vonalszakasz kiépítésének költségeire használtassék fel a házipénztárnál levő takarékpénztári könyvekben kezelt 68061. kor 62 fillért kitevő készpénz — oly világos kikötéssel, hogy ezen összeg az említett kölesön felvétele után a házipénztárnak azonnal visszatérítendő lesz. — Ori Mihály és társai bizottsági tagok ezen közgyűlési határozatot megfélebbzték; a belügyminiszter azonban a felebbezés elutasításával, a határozatot helybenhagyta; a vasutnak 228000 kor. előirányzott költséggel tervezett kiépítésére és ezen költségeknek egy tervezett nagykölesönből való fedezésére vonatkozó részét pedig függőben hagyta s csak akkor határoz, ha a vasut kiépítése és a költségek fedezése közgyűlési határozat tárgyát képezi.

A tanács a közgyűlésnek a vasut mielőbbi kiépítését javasolja, a mi a sürgős szükségre való tekintettel föltötte kívánatos is.

Egyébb ügyek.

A 360 ezer koronás függő kölesönre vonatkozólag javasolja a tanács, hogy a közgyűlés egy évre újból hosszabítsa meg.

Kisebbségi ügyek letárgyalása után a tanács hozzájárult a jogi és pénzügyi bizottságnak tegnapelőtt hozott és általunk már ismerttetett ama határozatához, hogy a belügyminiszter által megsemmisített múlt esztendei közgyűlési határozatra vonatkozólag, mely a városi és gyámpénzek elhelyezését kifogásolja — új szavazás rendeltessék el.

A tanácsülést ma délelőtt tíz órakor folytatják.

Szökés a honvédlaktanyából.

A számvivő őrmester büne.

— Saját tudósítónktól. —

Ujabb részletek.

Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk a honvédlaktanya szenzációjáról — Schönfeld Emil számvivő őrmester bűnéről. A megszökött altiszt ügyében a mai napon újabb fordulatról veszünk hírt, mely úgy lehet teljesen új mederbe tereli a vizsgálatot.

Megszöktetett feleség.

Levelet kaptunk a tegnapi postával, mely arról emlékezik, hogy a sikkasztó őrmester nem maga küldte vissza Budapestre a fiatal asszonyt, hanem egy civil házi barát szöktette meg. A bűnös szerelem régebb keletű, fővárosi ismeretség, mely itt Debreczenben folytatódott s elég esattanósan végződött.

Schönfeldet büne elkövetésére erősen befolyásolta a feleség hűtlensége is és ismerősei kétségbe vonják, hogy ép elmével hódította volna el a visszaéléseket.

A hadbírótság előtt.

A letartóztatott szökevény börtönében várja immár az ítéletet. Gyanús magaviselete és gyakori önkívüli állapotai orvosi megfigyelést provokáltak, de szakorvosi vélemény szerint a baj éppenséggel nem komor természetű — Schönfeld egyszerűen szimulál.

Tegnap újból kihalgatták és töredelmesen vallott.

— Miért követte el a sikkasztást? — kérdék tőle.

— Az asszony a megmondhatója! — felelt a fogoly.

A hadbírótság rövidesen ítékezni fog a dezerter felett. Az ítélet iránt katonakörökben érthető az érdeklődés.

NAPI HIREK.

Viszontlátás.

Ha a józan kor idején
Majd össze jövünk — te meg én,
S be fognak egymásnak mutatni;
Nem is fogunk azon mulatni,
Mert annak ez a rendje-módja.
Bolond a szív, mely azt dobogja:
Ismerlek régen; dobbanásom
Volt az én bemutatkozásom...
Nem emlékszünk sem én, te sem
S mint két vadonat idegen
Örülünk illón a szerenésen,
— Ah, eddig nem is volt szerenésém!

Mikolth.

Naptár. Április 5; Protestáns: Diodor; R. kath. Vince; Gör. kath. Nikon; Izraelita: Sem Veadar 27.

Tanácsülés délelőtt tíz órakor a városházán. Közigazgatási bizottsági üle. délután három órakor a városházán.

Olvasóinkhoz. Mint értesülünk, lapunk t. olvasói közül többen, kik annak idején a „Debreczeni Friss Ujságot” járatták és arra előfizetési díjaikat f. évi ápr. 1-től számítva beküldötték, abban a nézetben vannak, hogy a megszűnt D. Friss Ujságra szóló előfizetési fejében a mi

lapunkat fogják kapni. Szives tájékoztatóul és a félreértések kikerülése végett közöljük, hogy lapunk a D. Friss Ujsággal, illetve az azt kiadó Csokonai-nyomdával semminemű elszámolási viszonyban nincs és a kik f. évi ápr. 1-től kezdve a Friss Ujságra előfizettek, azoknak a befizetett összegeket a Csokonai nyomda készségesen visszaszolgáltatja.

Kinevezések. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke Oláh Lajos joggyakornokot és Dr. Fekete Jenő szatmárnémethi lakos ügyvédjelöltet ítélőtáblánk kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A magyar királyi pénzügyminiszter Szappanos Kálmánt, a debreczeni kir. pénzügyigazgatóság számvizsgálóját Déésre helyezte át. Szappanos egyúttal a déési számvevőség vezetésével is megbizta a miniszter.

Közigazgatási bizottsági ülések. Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottsága ma, április ötödikén, délután 3 órakor tartja Puky Gyula főispán elnöke alatt rendes havi ülést. — Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága e hó 14-én ül össze.

Némethy Lajos utóda. Néhai Némethy Lajosnak, a nagy debreczeni lelkész és egyházi férfiúnak elhunytával megüresedett a reformátusok egyik lelkészi állása. Ennek betöltésére igen sokan fognak pályázni, sőt néhány lelkész már be is adta kérvényét. A jelöltek sorából öt jelesebb férfi neve válik ki. Széle György bakonszegi lelkész az első, kiről mindenki tudja Debreczenben, hogy aranyszáju prédikátor. És valószínű, hogy a választási harcából az ő neve kerül ki diadalmasan. Jelölve van Szabolcska Mihály temesvári lelkész is, az országos nevű poéta lapunk kiváló munkatársa, ki azonban aligha vállalná el a kitüntető megtiszteltetést, mert Temesvárot oly nemes misszió vár az ő hivatott lelkipáztorkodására, melyet az ország legjövendelmesebb egyházával sem hajlandó föleserni. Hogy megválasztása mekkora erőssége és disze lenne a debreczeni egyháznak — arról külön szólni szinte fölösleges, Jelölve vannak még Jánossy Zoltán, a sámsoni ref. hívek derék, kurucz magyar papja. Dr. Bartók Jenő nyiregyházi lelkész, ki egyházi beszédei révén szerzett magának jó nevet, és Illyés Endre. A választás, esetleg a meghívás valószínűleg a májusi egyházkerületi gyűlés tárgysorozatában fog szerepelni.

Ügyvédi kamaránk a parlament előtt.

A debreczeni ügyvédi kamara tudvalevőleg elhatározta, hogy a múlt havi közgyűlés által jóváhagyott évi jelentését, mely az ügyvédi rendtartás reformjára vonatkozó indítványokat tartalmaz, kíséreléssel képesen, s a város három országgyűlési képviselője útján felterjeszti a parlament mindkét háza elé. E határozatnak megfelelőleg már kézbesítették képviselőinknek a kíséreléssel ellá-

tott jelentéseket. Dr. Bakonyi Samu, a II. kerület országos képviselője a jövő hét folyamán az igazságügyi budget tárgyalásánál felszólal s beszédében ki fog térni a kamara évi jelentésére is.

Az ideai adó felszólamlási bizottság. Az egyenes adó felszólamlási bizottság tagjait ez évre már kinevezték a belügyi és pénzügyminiszterek. Széll Kálmán belügyminiszter a bizottság elnökéül Komlóssy Dezsőt, alelnökéül Dalmy Lászlót, Lukács László pénzügyminiszter a bizottság rendes tagjainak Dalmy Lászlót és Szentkirályi Tivadart, póttagokul pedig Tóth Kálmán ipartestületi elnököt és Fischbein Ignácot nevezte ki. A megye és a város a legközelebb tartandó törvényhatósági bizottsági ülésen fognak élni azon jogokkal, hogy a bizottságba két rendes és két póttagot válaszanak. Ily módon a felszólamlási bizottság a jövő hó folyamán teljesen megalakul.

Molnár Jenőt igazolták. Városunk fiának, Molnár Jenő dr. szentesi országos képviselőnek mandátumát a Tassándy-párt választói petícióval támadták meg. A Kuria tegnap délben hozott határozatával a kérvényezőket elutasította, s így dr. Molnár Jenő a következő cikluson át zavartalanul fogja képviselni a szentesieket.

Vas Gereben dédunokái. Vass Gebennek, a hetvenes évek nagy írójának egyik unokája hal el napokban Debreczenben a legnagyobb nyomorban, két árva hagyva maga után Vass Gerebenreánya: Radakovic Jolán Áron László m. kir. államvasúti ellenőrhöz ment férjhez. Az asszony pár év múlva tüdővészben meghalt. Hárem gyermeke maradt. Áron, ki gyermekeit a rajongásig szerette, hogy anyát kapjon melléjük, jó anyát, elvett egy özvegyasszonyt: Máthé Gerónét. Másfél év együttlét után Áron is meghalt. A három gyermekre: László, Mariska és Józsefre szomoru napok következtek ezután. A középső Mariska, férjhez ment egy gyógyszerészhez, a ki szintén felesége kis vagyónkáját elitta, elkergette az asszonyt... s míg ő maga egészen elzülött, felesége a legnagyobb nyomorban korult. Hányódott életét élt. Mostoha anyja nem segélyezte, bárha Áron után mintegy 1600 korona penziót huzott s azonkívül ő is vagyonos asszony. A másik asszony legutóbb Debreczenben egy eszmadiánál huzta meg magát. A sok nélkülözés, a nyomor, a jobb sorshoz szokott asszonyt a sirba vitte. Két kis árva most is a eszmadiánál van Áronnének fivérei, a huszonkétéves László, matröz Fiumében, a tizenhat éves József, bádogos tanoncz. László legutóbb a Máv-hoz fordult állásért, mert beteges, gyenge s nem bírja a nehéz tengerész életet.

A „Csokonai“ Kör felolvasó ülése. A Csokonai-Kör, mely újabb időben imét buzgón ápolgatja kulturális célját, még e hó első felében felolvasó ülést tart, mely egyuttal be is zárja a felolvasó ülések idei ciklusát. A jelzett ülés programjának különös érdekessége lesz az a felolvasás, melyet Dr. Tüdös János, a Csokonai-Kör főtitkára tart délvidéki utjáról. Farkas Imre, városunk ismert nevű poétája néhány újabb költeményét mutatja be. A programot a fenti két ponton kívül ének- és zeneszámok teszik változatossá.

Tisztújítás Nyiregyházán. Tegnapelőtt közgyűlése volt Nyiregyháza városának, melyen egyszersmind a tisztújítás is megtörtént. A gazdasági és katonai ügyi osztály vezetőjévé Balla Benőt; árvaszéki ülnöknek Géczy Gézát; közgyámnak Szexy Józsefet és alszámvevőnek ifj. Jóbá Eleket választották meg.

A holnapi vívóakadémia. Szigeti Benedek Sándor, városunk jeles vívómestere holnap délután fél három órakor tartja idei vívóakadémiáját. A Bika-disztermében tartandó Akadémia nagyobb szabásu lesz minden eddiginél. Helyárak: I. rendű támlásszék négy korona, II. rendű három korona, harmadrendű két korona, állóhely egy korona. Jegyeket Szentkirályi Tivadar, Pongrácz Géza, Riesz Lipót és Zádor Lajos üzletében lehet váltani. — A vívóversenyen részt vesznek: Torricelli Angelo, a fővárosi vívóklubmestere, Prucher Baltazár, a M. A. C. mestere, Berti László, a Ludovica akadémia mestere, Orbán Dezső, Ujfalussy Gábor, Békéssy Béla, Sz. Benedek Gyula és Sándor vívómesterek, valamint Haupt Sándor Arnold bécsujhelyi mester. Az amatőrök közül: Dr. Haberfeld Marcell és Spacz Gyula Budapestről, Lanbach Oszkár Bécsujhelyből, Lipsey Márton és Kölessey Ákos helyből.

Elhalasztott hangverseny. Polgári Kerékpáros Egylet ma estére hirdetett házi estélyét és hangversenyt kedde e hó 8-ára halasztotta el. Ennek oka az, hogy a színház azon tagjai, kik a hangversenyen leendő közreműködésüket megígérték, a repertoár megváltozása következtében a színházi előadásra lesznek elfoglalva.

Átirat a Kossuth-Szobor ügyében. Hevesvármegye folyó évi márczius hó 17-én tartott üléséből feliratott intézett a képviselőházhoz, melyben Kossuth Lajos szobrának minél előbbi fölállítását sürgeti. A feliratott megküldte a közgyűlés az összes törvényhatóságoknak s az ma érkezett meg Debreczen városához és Hajdúvármegyéhez is.

A kereskedő ifjak dalkörének közgyűlése. Tegnap este tartotta a kereskedő ifjak dalköre első évi közgyűlését a tagok élénk részvételével. Az elnöki megnyitó után az évi jelentést olvasta fel a jegyző, melyet elfogadtak. A zárszámadások felolvasása után a tisztikart választották meg. Elnök lett köz felkiáltással Somossy László eddigi elnök, kinek mult évi buzgó működéséért jegy-

zőkönyvi köszönetet szavaztak. Ügyvezetőnek Erdélyi Istvánt, első jegyzőnek Barra Gyulát, másod jegyzőnek Szücs Gusztávot választották meg s az utóbbit egyszersmind a gazdai teendők ideglenes vezetésével is megbízták. Pénztárnokká Szépe Lajost, ellenőrré Keméry M. Gyulát, karnagyá Kellner Sándort választotta meg a közgyűlés. A választmány a következő kép alakult meg. A pártoló tagok közül: Fekete Miklós, Lukács Vilmos és Hegedűs Sándor. A működők közül: Kulesár Gyula, Zengevald Gyula, Urai Vilmos, Kálmán Lajos, Lemer Márton, Grosko György, Adler Henrik, Schwartz Dezső és Keméry M. Gyula. Póttagokká: Szepesi Dezsőt és S. Szabó Sándort választotta meg.

Az első térzene. Az államvasutak helybeli gépjavitó műhelyében fennálló „Egyetértés“ önképző egyesület választmánya elhatározta, hogy az egyesület zenekara az enyhe tavaszi napok bealtával a város alkalmas helyein időnkint térzenét ad. E szép tervhez Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester is bejegyezését adván, az első ily térzene holnap vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a városháza előtt a következő műsorral: 1.) Induló. 2.) Kéler Béla: Rákóczy nyitány. 3.) Ziehrer: Dunamondák (Keringő) 4.) Erkel: Bánk bán (részlet) 5.) Induló.

Halálozások. A tegnapi nap folyamán a következő halálozások történtek Debreczenben: Pethő Imre 85 éves timár, özv. Környey Ferencné 67 éves magánzónő, Meisterovits József 42 éves géplakatos, Fehér Sándorné 31 éves háztartásbeli, Berkesz István 79 éves napszámos, Nagy Ferencz 4 éves gyermek, özv. Papp Istvánné 75 éves szegényházi ápoló, Szabó János 25 éves napszámos.

„A Párisi Divat áruházában“ a m. kir. főposta mellett. Tavaszi ujdonságok! meglepő választékban érkeztek, Kabátok, Angol Galériok, Palletók, Bluzok, Diszített női Kalapok, Napernyők, Gyermekek és lány ruháskákban és felöltőkben 2 évestől egész 14 évesig remek különlegességek.

Értesítés. Debreczen város n. é. közönségének tisztelettel hozom becses tudomására, hogy a nagyerdei vendéglő bérletétől megváltam, s most már minden tevékenységemet kizárólag a Dreher-féle sörösarnok üzletemnek szentelem. Legfőbb törekvésem lesz, hogy kitűnő ételek, tisztán kezelt italok, pontos kiszolgálással tegyem magamat még inkább érdemessé a n. é. közönség becses támogatására. Szíves pártfogásukat továbbra is kérve, maradtam tisztelettel: Márkus Jenő, vendéglős.

x. Örvendetes jelenség, hogy reklám mal silányarut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökerez magyar gyáros* ajánlottam a legújabb francia módszer

Szines és fehér porcellán edény,

mely alkalmi vételből származik, rendkívüli olcsó árban kapható.

Debreczen,
Fiacz-utca 79.

Szines étkészlet 5 frtől feljebb. Szines thea készlet 2 frtől feljebb.

szerint készített kitűnő **Pármai ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrnemítő s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a **legérzékenyebb arczbőrűek** is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros **Miskolc**on Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót úrnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom s más mosdó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

Napernyő ujdonságok legnagyobb választékban kaphatók Bartha Kálmán fotéri üzletében melynek megtekintésére a mélyen tisztelt vevőközönséget felkéri.

x. Ha pénzre szüksége van! tessék egész bizalommal fordulni **Rácz Béla** bank biz. irodájához. — **Személyhitelű s betáblázandó kölcsönökre**, valamint egyéb ügyekre vonatkozólag bárkinek ingyen és készpénzzel ad tanácsot s felvilágosítást.

Minthogy Takarékpénztárnál **könyvelői** minőségben 7 éven át működött: nagygyakorlattal bír az általa felvett kölcsönügyeknek, legelőnyösebb feltételek mellett biztos elintézésére. — Tudatja továbbá a n. é. közönséggel, hogy ezideig legelőnyösebb pénz: Földbirtokra 4 %, Bérházakra 4½ — 5 %. Záloglevelek ez évszakban értékesíthetők legjobban. — **Tisztelet-díja csakis a kölcsön készleté után fizetendő!**

Tőkepénzes urak b. címét kéri! Irodája: Debreczen, Hunyadi u. 19. (volt Kisvárad, vasut utca) az épület középső részében.

x. A hölgyeknek mindig nagy gondot okoz a toalette. ennek egyik legfőbb kelte a mellfüző (mieder), mely széppé, plasztikussá teszi a termetet, még azoknál is, kiknél a szabályos forma nem adatott meg. Önök azt hiszik, hogy ezt bármint fűzővel elérhetik? Nem. Azon külföldről beözönlő fűzők nem, hogy csinosná tennék a termetet, de egészségi szempontból ártalmasak. Orvosi vélemény szerint ezek a testhez szabálytalanul simulnak és így meggátolják a vérkeringést, amelyből leggyakrabban a legnagyobb betegségek származhatnak. Ezt elkerülhetjük és a külföldre sem küldjük pénzünket. Van Debreczenben Goldstein Karolinának (főtér, Biederman palota) egy kitűnően berendezett mellfüző (mieder) gyára, a hol csak mérték szerint készülnek a mellfüzők; tehát egészségi szempontból teljesen megfelelnek az orvosi szabályoknak. Különben a gyár már számtalan nagy szaktekintélytől bír elismerőlevellel. Mellfüzők a leggyorsabb től a legdrágább kivitelig hat óra alatt elkészülnek.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET

Heti műsor.

Szombat: Egy görbe nap.

* **A kaméliás hölgy.** (Szinmű öt felvonásban. Irta: Dumas Sándor.) **Dodó** főhadnagy nehéz, érdekes — de mód fe-

lett izgató problémája ott állt előttünk tegnap este a maga teljes valóságában a színpadon. Melyik szerelem nagyobb? Az-e, a mely a tisztességes társadalomba fölemeli a már előbb elbukottat? Vagy az, a mely elszédíti és bűnbe sodorja az áldozatot? **Gauthier** Margit az előbbiekhöz tartozik. Vére vitte a bűn lejtőjére, szerelme — véghetetlen szerelme emelte föl a sárból. A problema meg van oldva. Az a szerelem, mely elbuktatja a nőt, lehet nagy, lehet igaz — de mindenkifelett **érzékeny** s így mindenestre kisebb, ezerszer parányibb annál, a mely megtéríti az érzékenység áldozatát és tiszta önzetlen szerelemmel kívánja boldogítani eszményképét **V. Gauthier** Margitot, a szerelme lobbant kaméliás hölgyet, a társulat új drámai művésznője **Groó** Valéria játszotta és dicséretére legyen mondva sok tudással, szép színpadi tehetséggel. A közönség melegen fogadta, a mit valóban meg is érdemelt. Taps, virág, ki hívás bőven volt és a bemutató határozottan sikerült. **Groó** Valéria szép színpadi alak, kellemes orgonummal. Kitűnően eszevev, arczjátéka elég jó, csupán a kezével nem tud még bänni. A kezdő gyöngéje ez a miről ha leszokik — szép jövő vár rá azon a pályán, melyen vidéki kartársnői között máris az első között áll. Harmadik és ötödik felvonásbeli jelenése volt a leghatásosabb. „A nő, ki szeret — tulságosan szenved, ha érzi hogy nem szeretik viszont.” Ezek **Margit** szavai, melyeknek igazságát a szenvedések és fájdalomak Golgotháját híven tükrözte vissza a művésznő ötödik felvonásbeli játéka. A bemutató sikeréhez egybéként sokban hozzájárultak **Odry** Árpád, **Berlányi** Vanda, **Komjáthy** János, **ki Nagy** Sándor helyébe ugrott be — **Gastonnak**. Kisebbszerepeikben jók voltak: **Bartha**, **Szöke** és **Takács** Mariska, **Prudence** nem **Szigeti** Lujzának való szerep.

(—)

* **Kurucz Feja Dávid.** A Vígyszínház repertoárjának, de meg a magyar dráma-irodalomnak is fényes díszére vált az a dráma, melyet a fenti czímen **Fényes** Samu dr., **kassai** hírlapíró kollegánk, jeles ügyvéd írt. Az egész mű izzó hazafias légkörben mozog, s ez a szellem magával ragad, gyújt ellenállhatatlanul. Evtizedek óta nem aratott — talán az egy **Ocskayt** kivéve — magyar dráma olyan jelentős és komoly sikert, mint **Kurucz Feja Dávid**. A **debreczeni** társulat drámai személyzete ambícióval és szeretettel készül a darab előadására, mely külsőségek tekintetében is nagy szabású lesz. A főszerepet, **Feja Dávidot** maga **Komjáthy**, **Juditot**, a női főszerepet **Komjáthy** játszotta. Rajtuk kívül közreműködik a vasárnapi premiéren társulatunk valamennyi drámai színésze. Előre is jelezhetjük, hogy **Fényes** Samu színművének nálunk is óriási sikere lesz. Az érdeklődés feltűnő arányokban mutatkozik, úgy, hogy már talán jegyet sem lehet kapni a holnapi előadásra. Mi, akik ismerjük a darab magas értékét, csak annak előadása elé nézünk kíváncsian és érthető érdeklődéssel. A szereposztások mindenestre sikert jósolnak az előadás szereplőinek. A premiéren minden valószínűség szerint maga a szerző is jelen lesz.

B. Ruzsinszky Ilona Pécsett. Bereczkyné **Ruzsinszky** Ilona asszony, kit az ország majdnem minden nagyobb színpadához szép és megérdemelt sikerek emléke fűz, tegnapelőtt mutatkozott be új közönségének, a **pécseitek**. A művésznő a **Czigánybáró Saffiját** játszotta s **pécsei** debütációjáról valóságos elragadtatással emlékeznek meg az ottani lapok. Egy csapással meghódította magának új közönségét, mely pedig régóta híres arról, hogy komoly kritikát tud gyakorolni. Mi csak szívből és büszkén gratulálhatunk a művésznő fényes sikeréhez, mert első dicsőségének sugara mégis reánk, debreczeniekre vetettek s vetnek ma is fényt.

A BIRÓ ELŐTT.

Megütötte a rendőrt. Tavaly, a tavaszi vásáron történt az alábbi eset. **Szikszay** Ferencz mesterlegény ittas állapotban gorombáskodott egy ruhakereskedővel, s annak sátra előtt hatalmas botlányt rögtönzött. **Rácz** Lajos rendőr rendreutasította az izgága embest, mire **Szikszay** öklével főbevágta a rendőrt, kinek arca ez ütés miatt feldagadt. A daganatból veszedelmes betegség lett és a vart csak két hét alatt lehetett eltávolítani. A **debreczeni** kir. törvényszék **Szikszay** Ferencz hatóság elleni erőszak czímén egy hónapi börtönrre ítélte.

Megrágalmazott jegyző. **Cseh** József egyekies elsed elszökött a gazdájától, aki emiatt kárpótlás fejében elárvereltette a **Cseh** József tehenét. A szőkevény szolga feljelentést tett volt gazdája és a **balma-z-ujvárosi** jegyző ellen, aki az árverést fogatosította. A kir. ügyészség azonban nem fogadta el ezt a vádat. Erre az újvárosi jegyző jelezte föl **Cseh** Józsefet becsületsértés miatt, s a kir. törvényszék el is ítélte őt három napra a fogházra. Az ítélet jogerős.

Egy bűnygyben tizenegy vádlott. Kaban eseti meg ez a história a tavalyi vásárkor. Nagyszámban gyülekeztek a korezmábak a **baia**k, **soboszlai**k és **nádudvari**k vegyesen. A bor meg a spirítusz kipréselte a jővérü legényekből a virtust és öltre kaptak. Legelőször is **Varga** Györgyöt lökték ki a korezmából, **Fazekas** Mihály és társai pedig odakint bottal keztek ütlegelni őt. Később belekeveredtek a hősi diadalba igen sokan: **Bökönyi** Imre, **Bartha** György, **Bartha** Mihály, **Rácz** Antal, **Ugrai** József **Végh** János és még számosan. Alig lehetett megállapítani, hogy kik a bűnösök és kik a bűnbakok. Anynyi bizonyos, hogy a **debreczeni** kir. törvényszék tegnapi tárgyalásán tizenegy ember szerepelt vádlottként, kik közül mégis a legfőbb bűnös **Bartha** György. Husz tanu van beidézve, így télet ma várható.

Halmagyi Samuel női felöltők legnagyobb áruházába

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok: Női és gyermek felöltők, bluzok, övök, nyakdiszek, napernyők dusválasztékban. **felűnő olcsó arak!**

TÁVIRATOK.

1848: XX. t. cikk.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Mai vezércikkünkben foglalkozunk ezen, a protestáns egyházakat oly mélyen érintő kérdésről.

Mint késő éjjel érkezett távirat tudatja, a Kossuth-párt tegnap este épen a ezikkünkben is kifejtett szempontok figyelembe vételével a következő határozati javaslatot fogadta el:

Utastija a képviselőház a kormányt, hogy az 1848: XX t. cikk 2. és 3. szakaszainak szem előtt tartása mellett; az egyenlő teherviselés elvének részletes alkalmazásáról — a magyar állam érdekeinek, valamint a felekezetek törvényes önkormányzati jogainak tiszteletben tartása mellett a hitfelekezetek meghallgatásával a legközelebbi ülészak alatt adjon be törvényjavaslatot.

A párt álláspontjának kifejtésével Veres Józsefet és Rátkai Lászlót biztásk meg.

Ferencz Salvator főherczeg Budapesten.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Egyik esti lap értesítése szerint *Ferencz Salvator* főherczeg budapesti lovasdandár parancsnokká nevezték ki. A főherczeg lakását Budapestre teszi át, a hova neje: Mária Valéria és családja az őszszel követik.

Merénylet az angol király ellen.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

A londoniak, a kik természetesen nem valami nagy bur barátok, meglehetősen furcsa esetről beszélnek.

Edwárd angol király szerintük azért nem ment *Nizzába*, mert állítólag hírt vette, hogy az anarchisták összeesküvést szöttek ellene, és Cannesben merényletet akarnak végrehajtani vele szemben. A tervet állítólag egy bur barát értekezleten szöttek, hogy a burokat így megbosszulják.

Tüntetés egy egyetemi tanár mellett.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

A budapesti József-műgyetem hallgatói tegnap délután lelkesen tüntettek egyik tanáruk: *Czigler Győző* mellett. Ezzel helyre akarták ütni azt a nyilvános megtámadtatást, melyben *Cziglernek* a *Kossuth* — mausoleum ügye miatt volt része. A pályázat sorsa különben is eldőlt már. *Czigler*, aki a *Kossuth* disz-sírhely pályázatára beérkezett tervek töltött tárgyilagos bírálatot gyakorolt, kijelentette hallgatói előtt, hogy ezután sem hagyja magát soha befolyásoltni. A tüntető műgyetemi polgárok lelkesen megéljenezték tanárukat.

Fiumében megszűnt a sztrájk.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Tegnap reggel az összes sztrájkolók munkába állottak és így a sztrájk teljesen megszűnt. Hajnal óta óriási sírokkó dühöng és most ez gátolja a ki-és beraktározási munkálatokat. A sztrájk megszűnését megelőzőleg az összes fiumei vállalatok fejei értekezletet tartottak

Kuranda Emil, az *Adria* tengerhajózási vállalat vezérigazgatója elnöklete alatt, melyre Budapestről *Lederer Sándor* lo-vag is lejött. Ezen az értekezleten határozták el, hogy a sztrájkolók minden megadható követelését teljesítik. Ennek tulajdonítható a sztrájk gyors megszűnése.

Szerencsés számok.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Az osztálysorsjáték tegnap esti húzására tizezer koronát nyertek az 1439 és 7741-es számok.

Drót nélküli táviró.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

A *Marconi*-táviró-társaság aláírt egy szerződést, a melynél fogva amerikai jogait és szabadalmait eladja egy amerikai társaságnak, a mely 6,150,000 dollárnyi tőkével alakult meg. A kanadai kormány olyan szerződést kötött, a melyben 16,000 font sterlingnyi hozzájárulást ígér egy *Marconi*-állomás létesítéséhez, a mely Kanada partvidékéről táviratokat továbbítana Angliába.

A GYERMEK.

Regény;

Irta: **Boy-Ed Ida.**Fordította: **Gelsei Gyula.**

2.

(Folyt. köv.)

— Lizi a bab miatt aggódott, azt mondta, megnézi. A család osztozott aggodalmában. A veranda ajtó küszöbére állott, kinyitotta esernyőjét s hosszú lábai val, félretiport eszímájában nagyokat szökelve futott a babhoz. Leguggolt, feltúrta egy kissé a fekete földet, ismét betakarta a esirákat, s nedvesen, hűskösen jött vissza.

— Roppantul nő — jelentette nagy örömmel — csak tegnap vált szét a bab s a esirája sarjadt.

— Oh igen! — szólt a tanár áhítattal — valóban esudálatos a természet alkotó ereje. A száraz bab a földben megduzzad s új sarjait hoz létre; a sarjak egyikét a jövő tavasszal a földbe tesszük megint, s így a növény is halhatatlan.

A vendéget, aki erőteljesvonású, dús szőkehajú férfi volt, ez a megjegyzés láthatólag kellemetlenül érintette. Ahelyett, hogy a fölvétett tárgyhoz szólt volna, azt mondta:

— De Lizi, nem válik ám a babnak hasznára, ha naponta kémleled a növést. A föld elrejtí előlünk az első sarjadzást. Ezzel mintegy rámutat, hogy a tenyészet homályt és nyugalmat kíván.

— Es — szólt Lizi gyerekesen, nem árt az.

— Látom, kedves Rohrmöser, hogy új otthonában jól éri magát, szórakozást és megelégedést nyújt az új munkakör. Tehát nincs semmi baj — szólt a vendég s kalapját vette, mihelyt az ég kissé kiderült.

— Boldogok vagyunk, kedves Willibald — szólt a tanár; — sohasem lehetünk elég hálásak irántad.

Willibald tiltakozott a köszönet ellen amelyre mindössze azzal szolgált rá, hogy a ház és a kert megvételét szívesen közvetítette. Bucsut vett a háziasszonytól és a gyermekektől s Rohrmöserrel a nedves kerti-uton át a kijárat felő ment.

— Kavicsot kellene ide hordani, — jegyezte meg Willibald.

Kisérője nem felelt. Csendesesen állott, kitérte karjait s nagy, széles mozdulatokkal levegőt legyezett magára, mintha valami finom szivar füstje volna, — Milyen jól esik a hosszú, hosszú idők iskolai levegője után! Azt hiszem, te annyira közönyös vagy már a természet gyönyöreire iránt, hogy nem is érzed.

— Dehogyan nem — mondá Willibald — csakhogyan nem ujjongok rajta.
(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Olvasóinkhoz. Erővotbankészséggel adunk a hozzánk fordulóknak mindennemű közérdekű ügyben részletes felvilágosítást.

Párducz. Helyben. Levelére más-válaszunk nincs, mint az, hogy kézirata rendelkezésére áll szerkesztőségünkben, este 6—8 óra között bármely nap.

L. E. Névtelenül küldött levelekre csak kivételesen válaszolunk, kérve, hogy máskor névvel és jobb verseket küldjön be hozzánk.

P. K. A. Temesvár. Küldeményét köszönettel vettük és már a holnapi számban fölhasználjuk.

R. L. E. Budapest. Sajnálattal kell tudatnunk, hogy a kérdéses dologban nem adhatunk kedvező választ önnek.

Szabadelvűség. Czikke későn érkezvén, nem használhattuk. Szívélyes üdvözlét.

K. Gy. Kérdéses dolog részletes megbeszélése végett szíveskedjék este 7—8 óra között bennünket a szerkesztőségben felkeresni.

F. M. (Megérkezett . . .) Sajnos gyöngébb, semhogy közölhetnők.

Sz. Z. (Csak egy mosoly!) Lendületes vol, kedves théma, de pongyola kidolgozása lerontja minden érzését. Jobbat kérünk!

Sz. M. (Helyben.) A vasárnapi számban megtalálja.

Tanár. Tessék a *Ludovikák* hoz fordulni. Ott teljess felvilágosítást nyerhet. Minden egyéb ügyben rendelkezésére állunk.

352 v. k. szám.
1902.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni bíróságnak V. 604/1902. számú végzése folytán közhíré tétetik miszerint *Rosenberg Albert* özvegye és fia czég részére *Dr. Körösi Kálmán* mint vb. *Biedermann E.* fia esődtömeg-gondnoka 1929 kor. 29 fill. tőke, ennek 1901. évi január hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 171. kor. 60 fill. perköltség erejéig 1902. évi márczius hó 1-én bíróilag lefoglalt és 2060 kor. fillerre becsült bolti árukból álló ingóságok 1902. évi ápril. hó 10-én délután 3 órakor hezdetet veendő és *Piacz-utca 60.* sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron ahul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi márczius hó 20-án.

Sugár Gyula
bírói kiküldött.

Antal Vincze

férfi szabó üzlete
Simonfi-utca 1 sz.

Ez uton is van szerencsém értesíteni az igen tisztelt rendelőim és a nagy közönséget hogy a

tavaszi divat szöveitem

legszebb kivitelben megérkeztek, azokból igen szolid árban pontos kiszolgálás izléses kivitelben rendelkezésre állok, a midőn ezt szerencsém van tudatni, egyben kérve a megtisztelő bizalmat részemre fenntartani továbbra is

Vagyok készszolgálatra

Antal Vincze

A Debreczeni tisztviselő egyesület szál-
litója is.

KIADÓ LAKAS!

Négy szoba, konyha, hozzátartozó
mellék helyiségekkel

— főtér —

Ranunkel-ház

II.-ik emeleten.

Ugyanott egy bolt helyiség és rak-
tár május 1-re kiadó.

Értekezhetni ugyanott a tu-
lajdonosnál.

232 v. k. szám.

1902.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 168 1902 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Hoffher és Schwarz cég részére Nagy János debreczeni lakostól 2146 kor. 92. fill. tőke, ennek 1901 évi június hó 16 napjától számítandó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 186 kor. 72 fill. perkötség erejéig 1902 évi február hó 11-én bíróilag lefoglalt és 2100 koronára becsült gépek- és egyebekből álló ingóságok 1902 évi április hó 8-ikán délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Deák Ferencz-utca, 22. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Debreczen, 1902 évi márczius hó 14-én.

Sugár Gyula.
birói kiküldött.

!! Műterem ünap és hétköznap mindig nyitva !!

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni miszerint

Egyház tér 3. szám alatt levő
Szatmáry J. féle

fényképészeti műtermet

át vettem és ezuttal főtörekvésem oda irányul, hogy úgy, mint Budapestén a császári és királyi udvari fényirdákban, úgy itt is a t. közönség becses pártfogását és elismerését kiérdemeljem
Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.

régi képek megújítását
pillanatnyi gyermek felvételek
parányi nagyságtól egész élet
nagyságig.

— Továbbá —

Platin fénykép nagyítások
rendkívül olcsó árban.

színes képek művészi kivitelben.

Gyárak, egyesületek, intézetek és nagyobb vállalatok 25 százalékos ár engedményben részesülnek. Kívánatra házon kívül is eszközöl-
tetnek felvételek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradok hű t.

Takács Vincze

fényképész.

!! Műterem ünap és hétköznap mindig nyitva !!

A legbiztosabb,

és évek hosszú sora óta leg-
jobban bevált

Gazdasági magvak

Konyhakerti magvak

Direct erituri Virágmagvak

KONTSEK GÉZA

előbb Gaszner Károly
magkereskedésében

Kossuth utca 7. sz.

Kaphatók

Nagyfogyasztóknak és
viszont elárúsítóknak
jelentékeny kedvezmény
Nagyképes árjegyzék ingyen.

Olcsóbb mint bárhol

Tavaszi idényre tulhalmo-
zott raktár

férfi, női és gyermek cipőkben.

Kalapok, nyakkendők és férfi
divatárukban bámulatos olcsó
árakban lesznek elárúsítva. Ré-
vész Zsigmondnál. Főtér 27. sz
városi új bérházban.

KÁVÉ

Fiuméből

Fiuméből

5 kg. MANILLA 13 kor. 50 fill.

5 kg. NEW-CUBA 15 korona.

5 kg. CUBA-KÁVÉ 16 kor. 50 fill.

5 kg. SOERABAJA 16 kor. 50 fill.

Híressé vált
külön . . . **KÁVÉKEVERÉK**

2 Soerabaja) Külön-külön
1 1/2 Modjokerto-Jáva)
1 1/2 Sratros Mocca) csomagolva.

5 kg. 19 korona 16 fillér.

!!! Több nem létezik !!!

Elvámolva és bérmentve minden
egyéb költség nélkül utánvételt vagy
a pénz előzetes beküldése után küld a

FIUMEI
KÁVÉBEHOZATALI
. TÁRSASÁG

FIUMÉBŐL: VIRÁG JENŐ
POSTAFIÓK 77.

Olcsóbb mint bárhol!

Lemez konyha edény 1 Ko. 65 kr.

és úgy szinte mindenféle konyha
felszerelések legolcsóbb árban kap-
hatók

Pásztor Gyula és Társa
vasüzletében

Csapó-utca Bankház.

Pártoljuk a hazai ipart!

Saját készítményü

kész

férfi-, női- és gyermekruhák
a legjutányosabb árban

a

Kistemplom-bazárban

Grünfeld Adolfnál

kaphatók.

(co.)

Partoljuk a hazai ipart!

H a z a i i p a r .

H a z a i i p a r .

A P R Ó H I R D E T E S E K

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovalban husz fillérért lesz közzételve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KINEK ismeretség híján

háztartásra nevelőre üzletvezetőre könyvelőre segédre ispánra vinczellérre kulcsárnőre gazdaságnőre szakácsnőre szobaleányra szolgálóra kocsisra házmesterre stb.-re van szüksége

A KI eladni vagy venni kíván

butort földet bort szőlőt üzletet stb. házat

A KI BERBE adni kíván

birtokot üzletet házat lakást stb.

adja fel hirdetését

„SZABADSÁG” kiadóhivatalánál.

Legalkalmasab ajándék

egy fényképező kamra. Kellemes szórakozás és hasznos időtöltés. Ingyen oktatás és utasítás. Tes-sék ár apot kéri

Komáromi József fényképezési szaküzletéből, Debreczen, Piac-utca 12.

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Kálmánnál Hatvan u. 4 sz. (Koszarusház), hol mindenmü földfestekek valamint pillanat alatt száradó szobapadló és butor lakok, furnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr. kilója és minden szakmába vágó cikkek olcsóbban mint bárhol a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak.

Első eperjesi

len- és damaszt műszövöde képviselője a Schvartz Victor Debreczen, Simonffy-utca (városi bérház.) Valódi Rumburgi és Irlandi vásznak, Schroll-féle schifonok, törülközők, ágyszalvéta, damaszt és asztalterítők, zsebkendők és kész fehérneműek raktára.

Martinkán

négy nyilas szálló nagy pajtával együtt eladó. Czim a kiadó hivatalban.

A Széchenyi utca

folytatását képező alában a jobb oldali harmadik kert (Széchenyi kert 45. sz.) igen díszes parkkal fényerdővel és esemege szőlővel ellátva, három szobát két verendát és mellékhelyiségeket tartalmazó díszes nyaralóval együtt kiadó, vagy eladó. Értekezni lehet Csapó u. 10 sz. alatt az emeleten lakó tulajdonosnál.

Luczerna,

répamagvak és búkköny legolcsóbb és legjobb minőségben Deutsch Albert és Fia magkereskedésében kaphatók Hatvan-u.

10 év óta fennálló

havi és heti részletiletemben a tavaszi árak nagy választékban megérkeztek és áremelés nélkül árúsítatnak Kohn Hermann Hatvan-u.

Nagy szemüveg

és cvicker raktár és javítások új üveg betételek is.) nagy óra raktár. (Ujak és zálogházból vettek. Új és használt arany ékszerek.) Óra javítás, (ha nincs nagy törés) 80 kr. jótállás mellett. Vezek zálogcse dulákat, ócska vagy tört arany ékszert. Fögel Gyula óras, ékszerész és Optikus Piac-utca 75. (Corsó kávéházzal szemben.)

Olesó bevásárlási

forrás vászon, karton, ruhaszövet, kész blousok, kötények, paplanok és szakmába vágó cikkek Feldman Cz. és Tarsa üzégénél, Debreczen, Simonffy u. (városi bérház.)

Üzleti berendezés

állvány-pult olesó árért eladó. Megtekinthető Kosuth-utca 15 szám.

28 hold újföld

a szoboszlói országot mellett eladó. Vörösmarty-utca 5.

Bükköny, zab, árpa,

köles stb. vetőmagvak és termények a legjobb minőségben jutányosan kaphatók Özv. Weiszberg Jakabné és Fia üzégénél Tizenhárom-Város-utca 39.

Hirdetések

felvétetnek

a

kiadó hivatalban

Csapó-utca 6. sz.

1875-ben Alapított.

Több Eremmel kitüntetve.

Egyedüli . . .
műbutorgyár . . .
Debreczenben!

Schvarcz Vilmos
cs. és kir. udvari butorgyáros
DEBRECZEN.

Üzlethelyiség (saját ház),
Piac-utca 71.
Gyár helyiség (saját ház),
Szálka-utca 5.

Witt Adolf

új uri divat, kalap és cipő üzletében

Debreczen, Piac-u. 19.
(Ranunkel ház.)

A legelőnyösebben lehet beszerezni **női, férfi és gyermek czipőket**, kalapot, sapkát, fehérneműt, kesztyűt, nyakkendőt, harisnyát zsebkendőt, sétatobot, esernyőt stb.

Női kesztyű minden színben, párja 82 kr. — Torna és bicikli sapka 30 krtól feljebb.

Női és férfi czipők
2 frt. 20 krtól feljebb.

Hallatlan

olcsó árban kapható

egy teljes férfi-öltönyre

való ruhaszövet bármily színben, a tavaszi és nyári időnyre 3 méter

2 forint 75 krért.

A vállalat készpénzfizetés mellett ösztövényes árukat a posztgyárosoktól a viszszaadott árakat és így ily hallatlan olcsó árban boesátja eladásra. Nincs tehát semmi félrevezetés benne, hogy ily mesés olcsó árban kaphatók e ruhaszövetek, melyeknek minden darabja válogatott minőségű, divatos mintájú és megéri a vételár kétszeresét.

Megrendeléseket csak utánvétel mellett eszközölünk.

A nagy forgalom miatt és tekintetbe véve a rendkívül olcsó árat, mintákat nem küldünk.

Vidéki megrendeléseknél a szin megjelölése elegendő.

Központi ruhaszövet-kiviteli vállalat
Budapest, V., Ferencz József-tér.

Első Debreczeni Korona Áruház

Debreczen, Simonffy-u. 1. városi bérházban

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Legújabb gyermek-játék 6 fillértől feljebb	Babák 20 fillértől feljebb
Iskola és piaci táskák 30 fillértől feljebb	Bőrkesztyűk női és férfi 1 kor. feljebb
Utazó bőröndök 1 kor. 60 fillértől feljebb	Evőeszközök 30 fillértől feljebb
Pénztárczák 14 fillértől feljebb	Gummi labdák 20 fillértől feljebb
Kézi munka kosarak 30 fillértől feljebb	Szappanok 6 fillértől feljebb

ezenkívül sok más tárgyak legolcsóbb árban.
Kepes és Friedmann.

Adler és Mezey

üveg és porcellán üzletében

már nagymennyiségű áruk érkeztek meg, minek következtében teljesen berendezett raktárt tartunk Porcellán, Üveg és diszmuárukban. Tavaszi időnyre legjutányosabb árak mellett ajánljuk **Kerti golyó**, **Preparált Palma** és a még raktáron lévő függőlámpáinkat.

Művészies kivitelben fényképnagyításokat még eddig nem létezett olesó áron elvállalunk. Képek kereteket saját találmányu illesztő gépünkön legszebb kivitelben készítenk.

Remek keretléc mintáink, valamint a fenti cikkek szép kiviteléről és főképp azok szolid árairól a n. é. közönség szives meggyőződését saját érdekünkben reméljük és vagyunk

kitünő tisztelettel

ADLER és MEZEY.

Tanulót elfogadunk.

A Beocsini Cementgyárak.

Egyedüli raktára és képviselője:

Stegmüller Árpád al

Debreczen, Kölcsei-utca 3.

„Legnagyobb raktár.”

Az építési évad megkezdődött, ajánlom friss portland- és román cementemet (idei gyártmány.) most érkezett friss gipszet, elszigetelő lemezt. Kőbányái sárga és piros diszféglát, a legolcsóbb árak mellett, elsőrendű minőségbe.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek. Telefon 254.